

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-1521-P-170/15-2-10

Zagreb, 15. listopada 2015.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo) na temelju članka 39. stavka 1. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u dalnjem tekstu: ZSSI), **povodom neanonimne prijave podnesene protiv dužnosnika Deneša Šoje, zastupnika u 7. sazivu Hrvatskog sabora do 1. travnja 2014.g., i općinskog načelnika Općine Kneževi Vinogradi**, na 114. sjednici održanoj dana 15. listopada 2015.g., donosi sljedeću:

ODLUKU

Postupak za odlučivanje o sukobu interesa protiv dužnosnika Deneša Šoje, neće se pokrenuti, s obzirom da iz navoda sadržanih u podnesenoj neanonimnoj prijavi od 12. svibnja 2015.g., kao niti iz ostalih prikupljenih podataka ne proizlazi da je u postupanju prijavljenog dužnosnika došlo do povrede odredbi ZSSI-a ili nepoštivanja načela ZSSI-a.

Obrazloženje

Povjerenstvo je 12. svibnja 2015.g. zaprimilo neanonimnu prijavu mogućeg sukoba interesa podnesenu protiv dužnosnika Deneša Šoje, zastupnika u 7. sazivu Hrvatskog sabora do 1. travnja 2014.g., i općinskog načelnika Općine Kneževi Vinogradi, koja je u knjizi ulazne pošte Povjerenstva zaprimljena pod brojem 711-U-1673-R-170/15-01-1, povodom koje se vodi predmet broj P-170/15. U prijavi se u bitnome navodi da su među stalnim članovima izbornog povjerenstva Općine Kneževi Vinogradi i članovi biračkih odbora po mjestima u Općini Kneževi Vinogradi, i djelatnici jedinstvenog upravnog odjela i članovi njihovih obitelji. U prijavi se nadalje navodi da iako prijavljeni dužnosnik kao nezavisan kandidat nema mogućnost postavljanja članova izbornog povjerenstva i biračkog odbora, kao nadređena osobama djelatnicima jedinstvenog upravnog odjela Općine Kneževi Vinogradi ima neposredan utjecaj na jedinstveni upravni odjel kao i na sva druga tijela i strukture u Općini Kneževi Vinogradi. Zbog navedenog, podnositelj prijave smatra da su dužnosnik Deneš Šoja i djelatnici jedinstvenog upravnog odjela te članovi njihovih obitelji kao članovi izbornog povjerenstva ili biračkog odbora u Općini Kneževi Vinogradi u sukobu interesa kada se Denes Šoja kandidira na izborima u Općini Kneževi Vinogradi, obzirom da su djelatnici jedinstvenog upravnog odjela podređeni prijavljenom dužnosniku te svojim djelovanjem u njegovu korist utječu na rezultate izbora na štetu ostalih kandidata koji nemaju takvu logističku podršku te stoga nisu u ravnopravnom položaju s dužnosnikom.

U prijavi se nadalje navodi da na dan izbora djelatnici jedinstvenog upravnog odjela koji su članovi izbornog povjerenstava i biračkih odbora javljaju volonterima na terenu tko nije bio na glasovanju te potom volonteri dovode na izore glasače koji glasuju pod utjecajem volontera. Ujedno djelatnici jedinstvenog upravnog odjela neukim ljudima pokazuju za koga da glasuju i ne izlaze na teren kod starih, bolesnih i nemoćnih osoba ukoliko nisu sigurni da će navedene osobe glasati za prijavljenog dužnosnika.

Sukladno članku 39. stavku 1. ZSSI-a Povjerenstvo može pokrenuti postupak iz svoje nadležnosti na temelju svoje odluke, povodom vjerodostojne, osnovane i neanonimne prijave ili u slučajevima kada raspolaže saznanjima o mogućem sukobu interesa dužnosnika. Člankom 39. stavkom 4. ZSSI-a podnositelju prijave jamči se zaštita anonimnosti.

Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 3. ZSSI-a propisano je da su zastupnici u Hrvatskom saboru dužnosnici u smislu odredbi ZSSI-a, a člankom 3. stavkom 1. podstavkom 43. ZSSI-a propisano je da su općinski načelnici dužnosnici u smislu odredbi ZSSI-a, stoga je Deneš Šoja, povodom obnašanja dužnosti zastupnika u Hrvatskom saboru i općinskog načelnika Općine Kneževi Vinogradi, obvezan postupati sukladno odredbama ZSSI-a.

Člankom 39. stavkom 1. Zakona o lokalnim izborima („Narodne novine, broj 144/12.) propisano je da su tijela za provedbu izbora Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske, Izborno povjerenstvo Grada Zagreba, županijska, gradska i općinska izborna povjerenstva te birački odbori.

Člankom 41. Zakona o lokalnim izborima propisan je sastav izbornih povjerenstava, pa tako propisano da izborno povjerenstvo Grada Zagreba, županijska, gradska i općinska izborna povjerenstva imaju stalni i prošireni sastav. Stalni sastav izbornog povjerenstva čine predsjednik, potpredsjednik i četiri člana. Najmanje jedna trećina članova stalnog sastava izbornog povjerenstva mijenja se na svakim sljedećim izborima. Prošireni sastav izbornog povjerenstva čine tri predstavnika većinske političke stranke, odnosno političkih stranaka i tri dogovorno predložena predstavnika oporbenih političkih stranaka, a određuju se u roku od 8 dana od stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora. Odnos ukupnog broja članova proširenog sastava unutar grupacije stranaka određuje se sukladno omjeru u kojem pojedina stranka sudjeluje u općinskom, odnosno gradskom vijeću, županijskoj skupštini, odnosno Gradskoj skupštini Grada Zagreba. Kod istovremenog održavanja izbora za predstavničko tijelo jedinice lokalne i jedinice područne (regionalne) samouprave, dva od tri člana proširenog sastava predstavljat će političke grupacije iz predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a jedan od tri člana proširenog sastava predstavljat će političke grupacije iz predstavničkog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave. U skladu s tom podjelom ostala tri člana predstavljat će oporbene političke grupacije.

Ako se pojedine grupacije ne mogu dogovoriti o rasporedu svojih predstavnika u izborna povjerenstva, njihov raspored odredit će nadležno izborno povjerenstvo ždrijebom na način da će predstavnike stranaka tako raspoređiti da pojedina stranka bude zastupljena u najvećem mogućem broju povjerenstava s obzirom na ukupni broj svojih predstavnika.

Predsjednik, potpredsjednik i članovi županijskih izbornih povjerenstava i Izbornog povjerenstva Grada Zagreba te predsjednik i potpredsjednik općinskih i gradskih izbornih povjerenstava moraju biti magistri pravne struke. Predsjednik, potpredsjednik i članovi stalnog sastava izbornih povjerenstava ne smiju biti članovi niti jedne političke stranke, niti kandidati na izborima koje provode. Članovi proširenog sastava izbornih povjerenstava ne smiju biti kandidati na izborima koje provode.

Člankom 42. Zakona o lokalnim izborima propisan je sastav biračkih odbora pa je tako propisano da četiri člana biračkog odbora određuje većinska politička stranka, odnosno političke stranke, a četiri člana oporbena politička stranka, odnosno političke stranke, sukladno stranačkom sastavu predstavničkog tijela pojedine jedinice. Odnos ukupnog broja članova biračkih odbora unutar grupacije stranaka određuje se sukladno omjeru u kojem pojedina stranka sudjeluje u gradskom, odnosno općinskom vijeću, odnosno županijskoj skupštini. Kod istovremenog održavanja izbora za predstavničko tijelo jedinice lokalne i jedinice područne (regionalne) samouprave, dva od četiri člana predstavlјat će većinske političke stranke, odnosno političke grupacije iz predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a preostala dva od četiri člana predstavlјat će većinske političke stranke, odnosno političke grupacije iz predstavničkog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave. Preostala četiri člana predstavlјat će oporbene političke stranke iz predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave i predstavničkog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave u skladu s tom podjelom. Ako se pojedine grupacije ne mogu dogovoriti o rasporedu svojih predstavnika u biračke odbore, njihov raspored odredit će nadležno izborno povjerenstvo ždrijebom na način da će predstavnike stranaka tako raspoređiti da pojedina stranka bude zastupljena u najvećem mogućem broju biračkih odbora s obzirom na ukupni broj svojih predstavnika.

Političke stranke dužne su odrediti članove biračkih odbora i dostaviti njihova imena nadležnim izbornim povjerenstvima najkasnije 12 dana prije održavanja izbora. Ne odrede li ih, odnosno ako prijedlozi ne prispiju nadležnim izbornim povjerenstvima u zadanom roku, nadležna izborna povjerenstva samostalno će odrediti članove biračkih odbora. Svi članovi biračkog odbora imaju ista prava i dužnosti. Predsjednik, potpredsjednik i članovi biračkog odbora ne smiju biti kandidati na izborima koje provode, a predsjednik i potpredsjednik biračkog odbora ne smiju biti članovi niti jedne političke stranke.

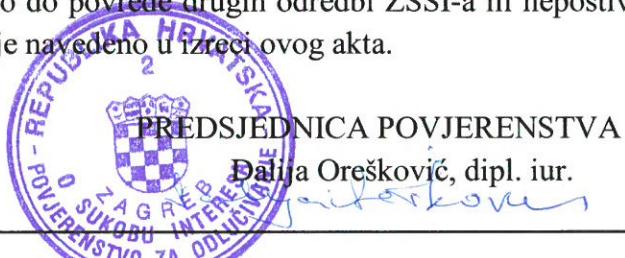
Člankom 43. stavkom 1. Zakona o lokalnim izborima propisano je da Državno izborno povjerenstvo imenuje županijska izborna povjerenstva i Izborno povjerenstvo Grada Zagreba, stavkom 2. istog članka propisano je da Županijska izborna povjerenstva imenuju gradska i općinska izborna povjerenstva na svom području, a stavkom 3. istog članka propisano je da Izborno povjerenstvo Grada Zagreba te gradska i općinska izborna povjerenstva imenuju i raspuštaju biračke odbore na svom području.

Iz gore navedenog proizlazi da dužnosnik Deneš Šoja, koji je na lokalnim izborima za općinskog načelnika Općine Kneževi Vinogradi i njegove zamjenike provedenim u 2013 godini sudjelovao kao neovisni kandidat, nije imao mogućnost utjecaja na izbor članova Općinskog izbornog Povjerenstva Općine Kneževi Vinogradi niti na izbor članova biračkih odbora Općine Kneževi Vinogradi.

Nadalje, odredbama Zakona o lokalnim izborima propisan je i način promatranja izbora, u cilju nadzora nad eventualnim nepravilnostima u cilju njihovog pravovremenog oticanja. Naime, pravo promatrati izborni postupak, provedbu izbora te rad izbornih tijela imaju promatrači političkih stranaka registriranih u Republici Hrvatskoj koje su predložile kandidacijsku listu, odnosno kandidata, promatrači birača koji su predložili kandidacijsku listu birača, odnosno kandidata, promatrači nevladinih udruga registriranih u Republici Hrvatskoj kao udruga koja djeluje na području neovisnog promatranja izbornih postupaka i/ili promicanja ljudskih i građanskih prava te promatrači međunarodnih organizacija koje djeluju u Republici Hrvatskoj. Pravo promatranja izbora obuhvaća promatranje cijelokupnog izbornog postupka, a naročito glasovanje, rad izbornih tijela i uvid u cijelokupni izborni materijal.

Člankom 128. Zakona o lokalnim izborima propisano je da prigovor zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja ili u postupku izbora za izvršno tijelo jedinice prigovor mogu podnijeti političke stranke, kandidati, najmanje 100 birača ili najmanje 5% birača jedinice u kojoj se provode izbori. Prigovor zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja i u postupku izbora za članove općinskog i gradskog vijeća, općinskih načelnika i gradonačelnika podnosi se županijskom izbornom povjerenstvu u roku od 48 sati računajući od isteka dana kad je izvršena radnja na koju je stavljen prigovor a ono je potom dužno donijeti rješenje o prigovoru u roku od 48 sati od dana kada je prigovor dostavljen, odnosno od dana kada su dostavljeni izborni materijali na koje se prigovor odnosi. Ako se nepravilnosti odnose na postupak glasovanja, a bitno su utjecale, odnosno mogle utjecati na rezultat izbora, nadležno izborni povjerenstvo poništiti će izbor i odrediti rok u kojem će se izbor ponoviti. Protiv rješenja županijskog izbornog povjerenstva podnositelj prigovora ima pravo podnijeti žalbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske koja se podnosi putem nadležnog izbornog povjerenstva u roku od 48 sati računajući od dana primanja pobijanog rješenja, a potom će Ustavni sud Republike Hrvatske o žalbi odlučiti u roku od 48 sati od dana primanja žalbe.

Povjerenstvo ukazuje da su odredbama Kaznenog zakona propisana kaznena djela protiv biračkog prava, među kojima je člankom 333. Kaznenog zakona propisano i kazneno djelo povrede slobode odlučivanja birača za koju je propisana kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci do pet godina. Slijedom navedenoga, Povjerenstvo utvrđuje da su odredbama Zakona o lokalnim izborima i odredbama Kaznenog zakona predviđeni zaštitni mehanizmi koji bi trebali jamčiti ustavnost, zakonitost i pravilnost izbornog postupka kao i slobodno izražavanje prave volje birača iz kojih proizlazi da prijavljeni dužnosnik nije u sukobu interesa, već samim tme što su što su određeni djelatnici jedinstvenog upravnog odjela obavljali dužnosti člana izbornog povjerenstva ili člana biračkog odbora. Kako iz prijave ne proizlazi da je prijavljeni dužnosnik počinio neko od zabranjenih djelovanja iz članka 7. ZSSI-a niti da je u postupanju prijavljenog dužnosnika došlo do povrede drugih odredbi ZSSI-a ili nepoštivanja načela ZSSI-a, donesena je odluka kako je navedeno u izreci ovog akta.

Dostaviti:

1. Dužnosnik Deneš Šoja, Općina Kneževi Vinogradi
2. Podnositelj prijave
3. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
4. Pismohrana

